

ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ВИПУСК № 224

Дайджест актуальних новин щодо
діяльності органів місцевого
самоврядування в умовах воєнного стану

Змінені терміни дії сертифікату педагогічних працівників до п'яти років.

Кабінет Міністрів України схвалив розроблений Міністерством освіти і науки законопроект, який передбачає зміну періодичності проходження сертифікації та збільшення терміну дії сертифіката за результатами її успішного проходження з трьох до п'яти років.

Нині сертифікат діє три роки, а період між черговими атестаціями становить п'ять років. Через це строки сертифікації та атестації не узгоджено, а в межах одного п'ятирічного циклу можуть дублюватися процедури оцінювання. Законопроект МОН усуває цю невідповідність: сертифікат діятиме п'ять років, а періодичність проходження сертифікації відповідно зміниться.

Такі зміни допоможуть узгодити строки сертифікації та атестації, уникнути дублювання процедур і зменшити навантаження на педагогічних працівників. Учителі й учительки матимуть зрозумілий п'ятирічний цикл професійного оцінювання, без додаткової необхідності знову підтверджувати результати сертифікації до завершення цього періоду.

Докладніше за посиланням

МОН оновило державні стандарти загальної середньої освіти: що зміниться для шкіл

Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до постанов щодо державних стандартів загальної середньої освіти. Рішення передбачає оновлення чотирьох державних стандартів, затверджених у 2011, 2018, 2020 та 2024 роках.

Відповідно до постанов, учні, які розпочали навчання до запровадження Нової української школи, завершать навчання за тим стандартом, за яким розпочали. Закріплено українознавчий компонент для дітей за кордоном і на ТОТ. Збільшено кількість годин на історію та громадянську освіту. Оновлено норми щодо інклюзивності та безбар'єрності. Державний стандарт профільної середньої освіти встановлює спільні навчальні плани для різних типів закладів освіти. Для закладів спеціалізованої освіти запроваджують окремий базовий навчальний план.

Зміни мають узгодити нормативну базу із чинним законодавством, розширити автономію закладів освіти та забезпечити послідовний перехід до профільної середньої освіти з 2027 року.

[Докладніше за посиланням](#)

ВЕТЕРАНСЬКА ПОЛІТИКА

Удосконалено процедуру надання статусу учасника бойових дій іноземцям та особам без громадянства, які захищали суверенітет та територіальну цілісність України

Уряд постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2026 р. № 996 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2024 р. № 1041 і від 18 червня 2025 р. № 719» вніс зміни до Порядку надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій у період воєнного стану в районах ведення воєнних (бойових) дій або на тимчасово окупованих територіях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2024 р. № 1041, і Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни іноземцям та особам без громадянства, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 червня 2025 р. № 719.

Постановою уточнено окремі положення, що стосуються процедури надання та позбавлення статусу учасника бойових дій і статусу особи з інвалідністю внаслідок війни іноземцям та особам без громадянства, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України. Зокрема, виключено можливість отримання статусу учасника бойових дій особи з інвалідністю внаслідок війни іноземцям та особам без громадянства, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, в автоматичному режимі.

Окрім цього, з метою прийняття міжвідомчою комісією рішення про надання статусу учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни іноземцям та особам без громадянства передбачено встановити обов'язок командирів (начальників) військових частин (органів, підрозділів) або керівників підприємств, установ та організацій подавати на розгляд міжвідомчої комісії, окрім довідки командира за встановленою формою, також паспортні документи та інформацію про несудимість особи.

Докладніше за посиланням

Функції у сфері захисту прав дітей органів державної влади й ОМС розмежовано: Президент підписав Закон

4 серпня 2026 року Президент України підписав Закон України 30.08.2022 № 2541-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей» (у редакції законопроекту за реєстр. № 7087 від 22.02.2022 [Картка законопроекту](#), [проекту іншого акта - Законотворчість](#)), який розмежовує повноваження органів державної влади й місцевого самоврядування у сфері захисту прав дітей.

Ключові моменти Закону:

- ♦ Утворення та статус Державної служби України у справах дітей: створюється центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом – Державна служба України у справах дітей.
- ♦ Розмежування власних і делегованих повноважень ОМС: чітко визначено та розмежовано власні (самоврядні) та делеговані повноваження виконавчих комітетів рад як органів опіки та піклування.
  - Так, до власних повноважень належать: захист прав дітей у громаді, захист житлових / майнових прав, вирішення спорів між батьками, створення служб у справах дітей.
  - До делегованих повноважень належать: негайне відібрання дитини за наявності загрози життю чи здоров'ю, надання статусу дитини-сироти, забезпечення усиновлення та сімейних форм виховання.
- ♦ Обов'язкова участь прокурора в суді: внесено зміни до Цивільного процесуального кодексу України, згідно з якими розгляд справ про позбавлення батьківських прав, відібрання дитини й усиновлення відтепер здійснюється з обов'язковою участю прокурора.
- ♦ Скорочення строків розгляду справ про усиновлення:
- ♦ Оновлення термінів та захист дітей під час війни.
- ♦ Уточнено термін «діти, позбавлені батьківського піклування»: до цієї категорії додано дітей, чиї батьки перебувають у полоні, на тимчасово окупованих територіях, розшукуються як зниклі безвісти за особливих обставин або затримані державою-агресором.

Окрім того, запроваджено обов'язковий облік та заходи захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів.

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

[Докладніше за посиланням](#)

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Кабінет Міністрів України затвердив положення про супервізію

6 серпня 2026 року Кабінет Міністрів України постановою №993 затвердив Положення про супервізію.

Положення визначає правила проведення професійного нагляду задля покращення якості допомоги та запобігання професійному вигоранню фахівців: Відповідно до Положення: закріплено принципи супервізії – від добровільності та конфіденційності до партнерства й орієнтації на професійний розвиток;

- ♦ передбачено різні формати роботи – очний і дистанційний, індивідуальний та груповий;
- ♦ розмежовано чотири види супервізії: за професійним напрямом, у межах психотерапевтичного методу, інтервізію та супервізію в межах mhGAP;
- ♦ встановлено професійні вимоги до супервізорів – зокрема, щодо досвіду роботи, відповідної сертифікації та спеціального навчання обсягом 120 годин/4 кредити ЄКТС;
- ♦ передбачено документальне підтвердження проходження супервізії – сертифікат;
- ♦ передбачено гарантію незалежності супервізії: керівник не може одночасно виконувати функції супервізора щодо свого підлеглого.

Цей документ уперше на державному рівні системно врегульовує професійну підтримку, нагляд і підвищення кваліфікації спеціалістів, які працюють у сфері охорони психічного здоров'я.

Докладніше за посиланням

МОЛОДЬ, СПОРТ, КУЛЬТУРА

Уряд вніс зміни до Типового положення про молодіжний центр

Постановою від 06 серпня 2026 р. № 999 Уряд вніс зміни до Типового положення про молодіжний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 р. № 1014.

Йдеться про конкретизацію завдань молодіжних центрів у частині проведення заходів із залученням до таких заходів громадян України, які проживають за кордоном та на тимчасово окупованих територіях, а також закордонних українців.

Так, Уряд очікує, що ці категорії громадян України будуть активно долучені до утвердження української національної та громадянської ідентичності, а отже, включені до процесів державотворення.

Нагадуємо, що засновниками комунальних молодіжних центрів є органи місцевого самоврядування, а отже, вони мають сприяти молодіжним центрам у здійсненні їх діяльності.

[**Докладніше за посиланням**](#)

Обрано Молодіжну столицю 2026 року

[**Докладніше за посиланням**](#)

СІЛЬСЬКИЙ РОЗВИТОК: ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ

Мін'юст роз'яснив порядок державної реєстрації права постійного користування земельними ділянками фермерських господарств: що необхідно знати громадам

Міністерство юстиції України надало офіційне роз'яснення щодо застосування законодавства під час державної реєстрації права постійного користування земельними ділянками фермерських господарств. Документ покликаний сформувати єдину практику державної реєстрації та усунути випадки необґрунтованих відмов, які й досі трапляються на практиці.

Питання має особливе значення для органів місцевого самоврядування, державних реєстраторів, нотаріусів та фермерських господарств, оскільки стосується реалізації речових прав на землю та належного оформлення земельних відносин.

[Докладніше за посиланням](#)

ДЕРЖАВНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

У сфері захисту прав дітей функції органів державної влади й ОМС розмежовано: Президент підписав Закон

4 серпня 2026 року Президент України підписав Закон України 30.08.2022 № 2541-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей» (у редакції законопроекту за реєстр. № 7087 від 22.02.2022 [Картка законопроекту](#), [проекту іншого акта – Законотворчість](#)), який розмежовує повноваження органів державної влади й місцевого самоврядування у сфері захисту прав дітей.

Так, Законом № 2541-IX внесено зміни до Сімейного кодексу України, Цивільного кодексу України, Цивільного процесуального кодексу, законів України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про прокуратуру» та «Про військово-цивільні адміністрації».

[Докладніше за посиланням](#)

**Класифікатор професій буде доповнено професією
«вчитель закладу дошкільної освіти» – МОН надало
відповідь на запит Всеукраїнської асоціації ОТГ**

[Докладніше за посиланням](#)

Всеукраїнська Асоціація ОТГ

тел.+38 068 914 17 35

e-mail: office@hromady.org

Канали комунікації

За посиланням

SALAR International
У складі Шведської Асоціації
місцевих влад і регіонів

Швеція
Sverige

Polaris

співпраця з
німеччиною
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

KFW

unicef
для кожної дитини

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
За підтримки Швейцарії

DECIDE
швейцарсько-український проєкт
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ОСВІТИ

DOCCU
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH

**PH
ZH**

ЮРИДИЧНІ ПИТАННЯ

Кабінет Міністрів підтримав законопроект, який посилює систему захисту дітей та право кожної дитини зростати в сім'ї

Кабінет Міністрів України підтримав розроблений Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів захисту дітей і забезпечення їхнього права на сімейне виховання». Наступним кроком має стати його розгляд та підтримка Верховною Радою України. Відповідний документ вже зареєстровано на сайті ВРУ.

Законопроект вносить зміни до вісімнадцяти законодавчих актів, серед яких Сімейний кодекс, Цивільний процесуальний кодекс, закони про охорону дитинства, про органи і служби у справах дітей, про державну допомогу сім'ям з дітьми.

Серед інших змін – запровадження інституту довіреної особи, яку батьки можуть заздалегідь визначити на випадок своєї смерті чи недієздатності; створення законодавчої бази для центрів захисту дитини за моделлю «Барнахус»; обов'язкова реєстрація недержавних закладів для дітей у Реєстрі надавачів соціальних послуг.

Реалізація законопроекту дозволить громадам і службам у справах дітей швидше реагувати на випадки загрози для дитини, забезпечити кращу взаємодію між усіма відповідальними органами та посилити підтримку сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Головний результат, на який спрямований законопроект — аби кожна дитина в Україні мала можливість зростати у безпечному, стабільному та сприятливому для розвитку сімейному оточенні.

Докладніше за посиланням

МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА ФІНАНСИ

Уряд затвердив новий порядок використання коштів Державного фонду регіонального розвитку

Міністерство фінансів України внесло зміни до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів у зв'язку із запровадженням освітньої субвенції на забезпечення енергетичної стійкості закладів освіти.

Наказом запроваджено нові коди програмної класифікації, які використовуватимуться для фінансування заходів із забезпечення енергетичної стійкості закладів освіти. Зокрема, окремо визначено коди для співфінансування заходів за рахунок коштів місцевих бюджетів, використання освітньої субвенції та передачі субвенції з місцевих бюджетів. Це забезпечить належне планування, облік та виконання видатків у межах нової бюджетної програми.

Зміни внесено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2026 року № 771 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) на забезпечення енергетичної стійкості закладів освіти».

Докладніше за посиланням

РОЗВИТОК ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

У Карпатах запрацював електронний квиток для національних парків

Першу презентацію системи провели на одному з найпопулярніших маршрутів Карпатського національного природного парку — до гори Хом'як. Такі маршрути щороку приймають тисячі туристів і потребують сучасних інструментів для організації відвідування, забезпечення безпеки та збереження природних екосистем.

Для відвідувачів система значно спрощує підготовку до подорожі. Квиток можна придбати онлайн за кілька хвилин, оплативши банківською картою, через Apple Pay або Google Pay. Одразу після оплати квиток надходить на електронну пошту, зберігається в особистому кабінеті та містить QR-код, який достатньо показати інспектору з екрана смартфона.

Водночас система забезпечує прозорість фінансових надходжень. Кошти від продажу квитків надходять безпосередньо національним природним паркам і заповідникам та можуть спрямовуватися на утримання туристичної інфраструктури, облаштування маршрутів, природоохоронні заходи, наукові дослідження, еколого-освітню діяльність і покращення сервісів для відвідувачів.

Окрім цього, адміністрації природоохоронних територій отримують доступ до аналітики щодо відвідуваності. Система дозволяє відстежувати кількість придбаних квитків, популярність маршрутів, сезонність та інші показники, що допомагають ефективніше планувати роботу, управляти рекреаційним навантаженням і приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Систему розроблено на запит Мінекономіки за підтримки Франкфуртського зоологічного товариства та у співпраці з природоохоронними установами. У перспективі до системи поступово долучатимуться нові природоохоронні території України, а її функціонал розширюватиметься новими сервісами.

Докладніше за посиланням

Уряд змінив Порядок забезпечення житлом медичних працівників у селі та на прифронтових територіях

Кабінет Міністрів України вніс зміни до порядку використання коштів держбюджету для забезпечення житлом медпрацівників у сільській місцевості та на прифронтових територіях

Житло тепер можуть отримати і медики, що працевлаштовуються у містах Миколаївської області (в тому числі в обласному центрі – Миколаєві), а для працевлаштованих у комунальні заклади охорони здоров'я Херсонської області визначені окремі умови – для них не застосовуються умови щодо тривалості розміщення вакансії на Єдиному вебпорталі вакантних посад у закладах охорони здоров'я (Далі – Портал) і щодо стажу роботи медика. Раніше медики, які мали власну нерухомість в радіусі 30 км, не могли отримати службове житло. Це стосувалося і випадків, коли медзаклад мав вільне службове житло в тому ж радіусі. Тепер цю норму змінили для випадків, коли наявне житло було зруйновано внаслідок бойових дій чи перебуває на тимчасово окупованих територіях.

У новій редакції документа врегульовано можливість придбання будинків із земельними ділянками, спрощено умови для отримання житла. Наприклад, до 60 календарних днів (раніше було 90) зменшена тривалість розміщення вакантної посади на Порталі. А загальний стаж роботи медиків в закладі на момент подання заяви на придбання житла збільшено зі 120 днів до одного року (до цього терміну не враховується стаж, набутий під час проходження інтернатури).

Докладніше за посиланням

Більше гарантій для пацієнтів і ветеранів: Уряд оновив правила роботи медзакладів

Докладніше за посиланням

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Парламент ухвалив Закон щодо стимулювання участі органів місцевого самоврядування в реалізації програм і проєктів міжнародної технічної допомоги та міжнародного територіального співробітництва

Верховна Рада ухвалила законопроект № 10284, який офіційно запроваджує механізм грошових доплат державним службовцям та посадовим особам місцевого самоврядування за залучення та реалізацію проєктів міжнародної технічної допомоги.

Посадовці ОМС та державних органів, які готують заявки, ведуть переговори та звітують за міжнародними проєктами, зможуть отримувати доплати за додаткове навантаження безпосередньо з бюджету самого проєкту — коштом ЄС, іноземних урядів або донорів.

Докладніше за посиланням

Докладніше за посиланням

Реформа РІМ: затверджено зміни до Порядку розроблення та моніторингу реалізації СПІ держави

Кабінет Міністрів України затвердив постанову № 612, якою внесено зміни до Порядку розроблення та моніторингу реалізації середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій держави.

Серед ключових змін:

- DREAM закріплено як офіційну платформу для всіх етапів роботи з СПІ - від подання пропозицій до моніторингу виконання.
- Запроваджено обов'язкові індикатори вимірювання до кожного цільового показника - конкретні метрики з плановими значеннями на кожен рік середньострокового періоду.
- Перелік підсекторів для публічного інвестування закріплено безпосередньо в Порядку: 13 міністерств, 18 секторів, 95 підсекторів.
- Міністерства зобов'язані подавати рейтингові списки напрямів публічного інвестування, впорядковані за пріоритетністю. Рейтинг безпосередньо впливає на розподіл коштів між напрямками.
- Встановлено чіткі строки для кожного етапу підготовки СПІ.

Дана Постанова має прямий вплив на прийняття рішення в ОМС.

[Докладніше за посиланням](#)

